

Societatea Comerciala

Notiunea dreptului comercial

Dreptul comercial, ca disciplina de studiu, se ocupa cu actele (faptele) comerciale, cu obligatiile ce deriva din ele, cu comerciantii – persoane fizice sau juridice, cu contracte comerciale, cu titlurile comerciale de valoare, cu falimentul etc.

Putem defini dreptul comercial ca fiind un ansamblu de norme juridice apartinand dreptului privat din care se aplica tuturor raporturilor care rezulta din operatiunile (actele/faptele) juridice considerate de lege ca fiind comerciale, precum si raporturile care rezulta din operatiunile juridice la care participa acele persoane considerate de lege ca avand calitatea de comerciant.

Constituirea societatilor comerciale

Considerari introductive

Societățile comerciale au fost si sunt in prezent cel mai adecvat instrument juridic de drenare a energiilor umane si financiare pentru realizarea unor scopuri sociale, ca si pentru satisfacerea unor interese personale ale intreprinzatorilor,ele contribuind la dezvoltarea comunicatiilor care au permis extinderea pietelor cu toate consecintele benefice asupra civilizatiei moderne.

Regimul juridic al societatilor comerciale a fost reglementat in titlul VIII al Cartii I a Codului comercial roman art 77-269, intitulat „Despre Societatile Comerciale,,prin care e reglementat infiintarea societatilor in nume colectiv,societatea in comandita simpla,societate anonima(pe actiuni),societate in comandita pe actiuni si asociatia in participatie.Intrucat reglementarea societatilor comerciale cuprinsa in Codul comercial era in mare parte depasita, ea a fost inlocuita cu o noua reglementare,care face obiectul Legii 31/1990 privind societatile comerciale Constituirea unei societati comerciale impune incheirea actelor constitutive cu respectarea cerintelor legii privind actele juridice.

Societatea comerciala dobandeste personalitate juridica prin incheirea unor formalitati cerute de lege Aceste formalitati se intemeiaza, dupa caz pe contractul de societate sau pe contractul de societate si statutul societatii sau contract de societate.

1. Forme de constituire

Prin art 2 din legea 31/1990 se stabilesc 5 forme de organizare a societatatilor comerciale romanesti si anume:

1. societatea in nume colectiv
- 2.societate in comandita simpla
- 3.societate pe actiuni
- 4.societatea in comandita pe actiuni

5. societatea cu raspundere limitata.

Societatile enuntate sunt persoane juridice distincte de persoana proprietarilor lor (asociati sau actionari). Ele isi desfasoara activitatea in nume propriu, au conducere si sediu propriu. Pentru constituirea societatilor comerciale este necesar intocmirea si procurarea unor acte, plata unor taxe, etc.

In acest flux procedural stabilit de legislatia comerciala in vigoare, care cuprinde mai multe institutii implicate in acest proces, se disting cateva etape si anume:

ETAPELE CONSTITUIRII SOCIETATILOR COMERCIALE

Verificarea, la Registrul Comertului, a acceptabilitatii numelui si emblemei alese, urmata de redactarea statutului si contractului societatii.

Legea prevede obligativitatea formei scrise a celor 2 acte ale societatii, care pot fi reunite in unul singur acesta numit act constitutiv, care se intocmesc in 6 exemplare. Inainte de a se trece la redactarea actelor e necesar o deplasare la registrul comertului pentru a se verifica daca se accepta numele si emblema alese, pentru ca s-ar putea ca acestea sa fie deja inregistrate de alte societati, in acest caz trebuind alese alte denumiri, facandu-se obligatoriu o rezervare de denumire si o verificare a sediului care au o valabilitate de 3 luni. Verificarea sediului e obligatorie intrucat la acelasi sediu nu pot functiona mai multe societati comerciale cu exceptia cazului in care una dintre societatii este asociat sau actionar al societatii nou infiintate. Provizoriu societatea isi poate declara sediul la sediul cabinetul sau biroul avocatului sau societatii civile de avocatura care certifica actul constitutiv.

Redactarea actului constitutiv

Dupa stabilirea numelui si emblemei viitoareii societati, se trece la redactarea actelor constitutive ale societatii (statut si contract), in care trebuie sa gasim urmatoarele date:

- care va fi forma, denumirea, durata, sediul si obiectul de activitate al societatii;
- valoarea capitalului social ce trebuie depus de fiecare asociat, cat in lei si cat in valuta;
- care dintre asociati va administra si reprezenta societatea, stabilind limita si puterile acestora, cat si obligatiile pe care le are;
- daca societatea va avea sucursale sau filiale in tara sau in strainatate;
- modul de impartire al castigurilor (cand, cat si cat de frecvent);
- in ce cazuri se poate dizolva sau lichida societatea, etc

Contractul trebuie sa cuprinda toate mentiunile prevazute de art7 si art8 din Legea nr.31/1990:

Actul constitutiv al societății în nume colectiv, în comandită simplă sau cu răspundere limitată va cuprinde:

a) numele și prenumele, codul numeric personal, locul și data nașterii, domiciliul și cetățenia asociaților persoane fizice; denumirea, sediul și naționalitatea asociaților persoane juridice; numărul de înregistrare în registrul comerțului sau codul unic de înregistrare, potrivit legii naționale; la societatea în comandită simplă se vor arăta asociații comanditari, asociații comanditați, precum și reprezentantul fiscal, dacă este cazul;

b) forma, denumirea, sediul și, dacă este cazul, emblema societății;

c) obiectul de activitate al societății, cu precizarea domeniului și a activității principale;

d) capitalul social subscris și cel vărsat, cu menționarea aportului fiecărui asociat, în numerar sau în natură, valoarea aportului în natură și modul evaluării, precum și data la care se va vărsa integral capitalul social subscris. La societățile cu răspundere limitată se vor preciza numărul și valoarea nominală a părților sociale, precum și numărul părților sociale atribuite fiecărui asociat pentru aportul său;

e) asociații care reprezintă și administrează societatea sau administratorii neasociați, persoane fizice ori juridice, puterile ce li s-au conferit și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat;

f) partea fiecărui asociat la beneficii și la pierderi;

g) sediile secundare - sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică -, atunci când se înființează o dată cu societatea, sau condițiile pentru înființarea lor ulterioară, dacă se are în vedere o atare înființare;

h) durata societății;

i) modul de dizolvare și de lichidare a societății.

Actul constitutiv al societății pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni va cuprinde:

a) numele și prenumele, codul numeric personal, locul și data nașterii, domiciliul și cetățenia asociaților persoane fizice; denumirea, sediul și naționalitatea asociaților persoane juridice, numărul de înregistrare în registrul comerțului sau codul unic de înregistrare, potrivit legii naționale; la societatea în comandită pe acțiuni se vor arăta asociații comanditari și asociații comandați, precum și reprezentantul fiscal, dacă este cazul;

b) forma, denumirea, sediul și, dacă este cazul, emblema societății;

c) obiectul de activitate al societății, cu precizarea domeniului și a activității principale;

d) capitalul social subscris și cel vărsat. La constituire, capitalul social subscris, vărsat de fiecare acționar, nu va putea fi mai mic de 30% din cel subscris, dacă prin lege nu se prevede altfel. Restul de capital social va trebui vărsat în termen de 12 luni de la înmatriculare;

e) valoarea bunurilor constituite ca aport în natură în societate, modul de evaluare și numărul acțiunilor acordate pentru acestea;

f) numărul și valoarea nominală a acțiunilor, cu specificarea dacă sunt nominative sau la purtător. Dacă sunt mai multe categorii de acțiuni, se vor arăta numărul, valoarea nominală și drepturile conferite fiecărei categorii de acțiuni;

g) numele și prenumele, locul și data nașterii, domiciliul și cetățenia administratorilor, persoane fizice; denumirea, sediul și naționalitatea administratorilor, persoane juridice; garanția pe care administratorii sunt obligați să o depună, puterile ce li se conferă și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat; drepturile speciale de reprezentare și de administrare acordate unora dintre ei. Pentru societățile în comandită pe acțiuni se vor indica comandații care reprezintă și administrează societatea;

h) numele și prenumele, locul și data nașterii, domiciliul și cetățenia cenzorilor, persoane fizice; denumirea, sediul și naționalitatea cenzorilor, persoane juridice;

i) clauze privind conducerea, administrarea, funcționarea și controlul gestiunii societății de către organele statutare, controlul acesteia de către acționari, precum și documentele la care aceștia vor putea să aibă acces pentru a se informa și a-și exercita controlul;

j) durata societății;

k) modul de distribuire a beneficiilor și de suportare a pierderilor;

l) sediile secundare - sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică -, atunci când se înființează o dată cu societatea, sau condițiile pentru înființarea lor ulterioară, dacă se are în vedere o atare înființare;

m) avantajele rezervate fondatorilor;

n) acțiunile comanditarilor în societatea în comandită pe acțiuni;

o) operațiunile încheiate de asociați în contul societății ce se constituie și pe care aceasta urmează să le preia, precum și sumele ce trebuie plătite pentru acele operațiuni;

p) modul de dizolvare și de lichidare a societății.

Societatea pe acțiuni se constituie prin subscriere integrală și simultană a capitalului social de către semnatarii actului constitutiv sau prin subscripție publică.

Capitalul social al societății pe acțiuni și al societății în comandită pe acțiuni nu poate fi mai mic de 25.000.000 lei.

Numărul acționarilor în societatea pe acțiuni nu poate fi mai mic de 5.

Capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi mai mic de 2.000.000 lei și se divide în părți sociale egale, care nu pot fi mai mici de 100.000 lei.

Părțile sociale nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile.

În societatea cu răspundere limitată, numărul asociaților nu poate fi mai mare de 50. În cazul în care, într-o societate cu răspundere limitată, părțile sociale sunt ale unei singure persoane, aceasta, în calitate de asociat unic, are drepturile și obligațiile ce revin, potrivit prezentei legi, adunării generale a asociaților. Dacă asociatul unic este administrator, îi revin și obligațiile prevăzute de lege pentru această calitate.

În societatea care se înființează de către un asociat unic, valoarea aportului în natură va fi stabilită pe baza unei expertize de specialitate. O persoană fizică sau o persoană juridică nu poate fi asociat unic decât într-o singură societate cu răspundere limitată.

O societate cu răspundere limitată nu poate avea ca asociat unic o altă societate cu răspundere limitată, alcătuită dintr-o singură persoană.

În caz de încălcare a prevederilor alin. (1) și (2), statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, precum și orice persoană interesată poate cere dizolvarea pe cale judecătorească a unei societăți astfel constituită.

Pe baza hotărârii de dizolvare, lichidarea se va face în condițiile prevăzute de prezenta lege pentru societățile cu răspundere limitată.

Contractele între societatea cu răspundere limitată și persoana fizică sau persoana juridică, asociat unic al celei dintâi, se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute. Aporturile în numerar sunt obligatorii la constituirea oricărei forme de societate.

Aporturile în natură sunt admise la toate formele de societate. Aceste aporturi se realizează prin transferarea drepturilor corespunzătoare și prin predarea efectivă către societate a bunurilor aflate în stare de utilizare.

Aporturile în creanțe sunt liberate potrivit art. 84. Asemenea aporturi nu sunt admise la societățile pe acțiuni care se constituie prin subscripție publică și nici la societățile în comandită pe acțiuni sau cu răspundere limitată.

Prestațiile în muncă nu pot constitui aport la formarea sau majorarea capitalului social.

Asociații în societatea în nume colectiv și asociații comanditați se pot obliga la prestații în muncă cu titlu de aport social, dar care nu pot constitui aport la formarea sau la majorarea capitalului social. În schimbul acestui aport, asociații au dreptul să participe, potrivit actului constitutiv, la împărțirea beneficiilor și a activului social, rămânând, totodată, obligați să participe la pierderi.

Notiunea de comerciant

Potrivit Codului comercial roman, subiecte ale raporturilor comerciale pot fi atât comerciantii, cât și necomerciantii. Reglementarea sa se aplică oricărei persoane care savarsește fapte de comerț obiective, indiferent dacă persoana care le savarsește are sau nu calitatea de comerciant.

Dacă savarsirea faptelor de comerț are un caracter profesional, persoana are caracter accidental, deși raportul juridic care s-a născut este supus reglementării comerciale, totuși persoana care le-a savarsit păstrează calitatea de necomerciant. Situația este aceeași și în cazul în care actul încheiat este o faptă de comerț numai pentru una din părțile actului juridic; raportul juridic este supus reglementării dreptului comercial, fără ca, prin aceasta, persoana pentru care actul nu este faptă de comerț să devină comerciant.

Cu toate că subiecte ale raporturilor comerciale pot fi atât comerciantii cât și necomerciantii, totuși, în principal, activitatea comercială se realizează de către comercianți. De aceea Codul comercial precizează notiunea de comerciant și, printr-o serie de dispoziții, reglementează statutul juridic al comercianților.

Ca expresie a concepției sale obiective, Codul comercial prevede că: „Sunt comercianți aceia care fac fapte de comerț, având comerțul ca profesiune obisnuită, și societățile comerciale”. Deci au calitatea de comerciant persoanele fizice care savarsesc fapte de comerț, ca profesiune obisnuită (comercianții individuali) precum și persoanele juridice, adică societățile comerciale (comercianții colectivi).

Cum se poate observa, Codul comercial definește comerciantul persoană fizică nu prin aparență sau la un anumit grup profesional, ci prin actele și operațiunile, adică prin faptele de comerț pe care le savarsește cu caracter profesional. În privința persoanelor juridice, Codul comercial se mulțumește să precizeze că au calitatea de comerciant și societățile comerciale. Deci, persoanele juridice au calitatea de comerciant dacă îmbracă forma juridică a societăților comerciale.

Calitatea de comerciant implică un statut juridic diferit de cel al necomercianților, cu cunoștințe deosebite asupra raporturilor juridice la care participă.

a). În interesul bunei desfășurări a activității comerciale și a protejării intereselor participanților la această activitate, legea instituie anumite obligații pentru comercianți, considerate *obligații profesionale ale comercianților*.

☞ Astfel, înainte de începerea comerțului, comerciantul este obligat să ceară înmatricularea în registrul comerțului, iar în cursul exercitării și la încetarea comerțului, să ceară înscrierea în același registru a mențiunilor privind actele și faptele a căror înregistrare este prevăzută de lege.

☞ De asemenea, orice comerciant are obligația să țină anumite registre comerciale (de contabilitate) în care să consemneze toate operațiunile comerciale (art. 22 C.com.).

☞ comerciantul este obligat sa desfasoare activitate comerciala in conditiile unei concurente loiale.

b). Pentru a asigura o certitudine asupra naturii regimului juridic al actelor si operatiunilor savarsite de comerciant, legea instituie o *prezumtie de comercialitate*; toate actele si operatiunile savarsite de comerciant sunt prezumate a fi fapte de comert si deci supuse legilor comerciale (art. 4 C.com.).

c). Actele comerciale incheiate de comerciant sunt supuse unor regului speciale, derogatorii de la regimul actelor juridice civile: in obligatiile comerciale, codebitorii sunt prezumati ca s-au obligat solidar (art. 42 C. com.); datoriile comerciale in bani produc dobanda de drept, din ziua cand devin exigibile (art. 43 C.com.); in obligatiile comerciale, judecatorul nu poate acorda un termen de gratie (art.44 C. com.); in raporturile comerciale, retractul litigios este interzis (art. 45 C.com.); dovada drepturilor, rezultand din actele comerciale, se poate face cu orice mijloc de proba admis de lege (art. 46 C.com.).

d). In cazul incetarii platilor pentru datoriile sale comerciale, *comerciantul poate fi declarat in faliment* (art. 895 C.com.). Procedura falimentului este aplicabila numai comerciantilor; ea nu se aplica necomerciantilor, chiar daca s-au obligat prin acte comerciale.

e). Comerciantii – individuali sau colectivi – pot participa la constituirea unor camere de comert si industrie, ca organizatii autonome, destinate sa promoveze si sa apere interesele lor.

f). Comerciantii sunt supusi impozitului pe profitul realizat din activitatea comerciala.

Micii comercianti.

Art. 34 C.com. prevede ca dispozitiile Codului comercial privind registrele comerciale nu se aplica colportorilor, comerciantilor care fac micul trafic ambulant, carausilor sau celor al caror comert nu iese din cercul unei profesii manuale.

Pornind de la aceste dispozitii legale, trebuie sa se faca distinctie intre micii comercianti si marii comercianti.

In conceptia Codului comercial, volumul operatiunilor comerciale nu are relevanta asupra regimului juridic al comerciantilor. In realitate, dispozitiile art. 34 C.com. nu fac altceva decat sa scuteasca pe comerciantii care desfasoara activitatile mentionate de indeplinirea unei obligatii profesionale, aceea de a tine registrele comerciale. Aceasta scutire este determinata de volumul redus al operatiunilor comerciale si este conceputa ca o masura de protectie a unor comercianti care, in general, nu au o pregatire adecvata pentru a tine registrele cerute de lege.

Calitatea de comerciant

In temeiul Codului comercial, calitatea de comerciant se dobandeste in mod diferit, dupa cum este vorba de o persoana fizica sau o sau o societate comerciala (persoana juridica).

Deosebirea se explica prin caracterele specifice celor doua categorii de subiecte participante la raporturile comerciale.

Comerciantii – persoane fizice

Pentru dobandirea calitatii de comerciant de catre o persoana fizica, aceasta trebuie sa indeplineasca trei conditii:

1. sa desfasoare in mod efectiv una sau mai multe fapte de comert obiective (adica din cele enumerate in mod enuntiativ de art. 3 C.com.);
2. savarsirea actelor de comert sa aiba caracter profesional (deci cu titlu de indeletnicire si nu izolate);
3. faptele de comert sa se desfasoare in nume propriu si nu in numele altuia.

In plus fata de conditiile Codului comercial, conform legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice si asociatiilor familiale care desfasoara activitati economice in mod independent, acestea trebuie sa obtina autorizatie pentru exercitarea comertului respectiv, eliberata de primar.

Pierderea calitatii de comerciant se face prin renuntarea persoanei fizice la activitatea comerciala, insotita de depunerea, la organul emitent, a autorizatiei administrative, precum si prin retragerea acestei autorizatii in conditiile legii. In ambele situatii, inregistrarea de la Registrul Comertului urmeaza a fi radiata, din acel moment pierderea calitatii de comerciant devenind opozabila tertilor.

Comerciantii – persoane juridice

In conceptia Codului comercial societatile comerciale dobandesc calitatea de comerciant chiar din momentul constituirii, independent daca savarsesc sau nu fapte de comert. In concluzie, o societate comerciala, odata constituita, devine comerciant si ii incumba toate obligatiile proprii comerciantilor, chiar daca nu a efectuat nici macar un singur act de comert.

Pierderea calitatii de comerciant a persoanei juridice se face in urma dizolvarii si lichidarii sale (voluntare, ca urmare a falimentului, anularii constituirii sau neintrunirii cerintelor de capital social) urmata de radierea sa din Registrul Comertului, acest din urma moment fiind cel de la care entitatea isi pierde personalitatea juridica.

Conditii cerute pentru dobandirea calitatii de comerciant

Pentru dobandirea calitatii de comerciant sunt necesare trei conditii:

1. savarsirea de fapte de comert obiective;
2. savarsirea faptelor de comert ca profesiune;
3. savarsirea de fapte de comert in nume propriu.

★ Pentru a deveni comerciant, persoana fizica trebuie sa savarseasca anumite fapte de comert obiective, care sunt prevazute de art. 3 C.com.. Aceasta conditie se explica prin aceea ca, in conceptia Codului comercial roman, numai savarsirea de fapte de comert obiective confera calitatea de comerciant. Dupa dobandirea calitatii de comerciant, toate actele si faptele juridice ale comerciantului sunt prezumate a fi comerciale (art. 4 C.com.).

Calitatea de comerciant se dobandeste prin savarsirea de fapte de comert obiective, numai daca actele sau operatiunile savarsite sunt fapte de comert obiective pentru persoana care le savarseste.

In consecinta, o persoana care savarseste fapte de comert unilaterale sau mixte nu devine comerciant, daca pentru ea actele juridice incheiate au un caracter civil.

O persoana poate savarsi una sau mai multe fapte de comert obiective in functie de obiectul comertului avut in vedere.

Pentru a duce la dobandirea calitatii de comerciant, savarsirea faptelor de comert obiective trebuie sa fie efectiva. savarsirea de fapte de comert

Calitatea de comerciant se dobandeste prin savarsirea de fapte de comert obiective numai daca acestea au un caracter licit.

★ Pentru a dobandi calitatea de comerciant nu este suficient numai ca o persoana sa savarseasca fapte de comert obiective; se cere ca savarsirea faptelor de comert sa aiba caracter de profesiune. Savarsirea faptelor de comert are caracter profesional cand constituie o ocupatie, o indeletnicire permanenta pe care o exercita o anumita persoana.

★ O persoana nu devine comerciant decat daca savarseste fapte de comert obiective cu caracter profesional, in nume propriu, independent si pe riscul sau.

Actul constitutiv al societatii

Art. 5

- (1) Societatea in nume colectiv sau in comandita simpla se constituie prin contract de societate, iar societatea pe actiuni, in comandita pe actiuni sau cu raspundere limitata se constituie prin contract de societate si statut.
- (2) Societatea cu raspundere limitata se poate constitui si prin actul de vointa al unei singure persoane. In acest caz se intocmeste numai statutul.
- (3) Contractul de societate si statutul pot fi incheiate sub forma unui in scris unic, denumit act constitutiv.
- (4) Cand se incheie numai contract de societate sau numai statut, acestea pot fi denumite, de asemenea, act constitutiv. In cuprinsul prezentei legi, denumirea act constitutiv desemneaza atat in scrisul unic, cat si contractul de societate si/sau statutul societatii.
- (5) In cazurile in care contractul de societate si statutul constituie acte distincte, acesta din urma va cuprinde datele de identificare a asociatilor si clauze reglementand organizarea, functionarea si desfasurarea activitatii societatii.
- (6) Actul constitutiv se incheie sub semnatura privata, se semneaza de toti asociatii sau, in caz de subscriptie publica, de fondatori. Forma autentica a actului constitutiv este obligatorie atunci cand:
 - a) printre bunurile subscrise ca aport la capitalul social se afla un teren;
 - b) se constituie o societate in nume colectiv sau in comandita simpla;
 - c) societatea pe actiuni se constituie prin subscriptie publica.
- (7) Actul constitutiv dobandeste data certa si prin depunerea la oficiul registrului comertului.

Art. 6

- (1) Semnarii actului constitutiv, precum si persoanele care au un rol determinant in constituirea societatii sunt considerati fondatori.
- (2) Nu pot fi fondatori persoanele care, potrivit legii, sunt incapabile ori care au fost condamnate pentru gestiune frauduloasa, abuz de incredere, fals, uz de fals, inselaciune, delapidare, marturie mincinoasa, dare sau luare de mita, pentru infractiunile prevazute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea si sanctionarea spalarii banilor, precum si pentru instituirea unor masuri de prevenire si combatere a finantarii actelor de terorism, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru infractiunile prevazute de art. 143-145 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolventei sau pentru cele prevazute de prezenta lege, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 7

Actul constitutiv al societatii in nume colectiv, in comandita simpla sau cu raspundere limitata va cuprinde:

- a) datele de identificare a asociatilor; la societatea in comandita simpla se vor arata si asociatii comanditati;
- b) forma, denumirea si sediul social;
- c) obiectul de activitate al societatii, cu precizarea domeniului si a activitatii principale;
- d) capitalul social, cu mentionarea aportului fiecarui asociat, in numerar sau in natura, valoarea aportului in natura si modul evaluarii. La societatile cu raspundere limitata se vor preciza numarul si valoarea nominala a partilor sociale, precum si numarul partilor sociale atribuite fiecarui asociat pentru aportul sau;

e) asociații care reprezintă și administrează societatea sau administratorii neasociați, datele lor de identificare, puterile ce li s-au conferit și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat;

e¹) în cazul societăților cu răspundere limitată, dacă sunt numiți cenzori sau auditor financiar, datele de identificare ale primilor cenzori, respectiv ale primului auditor financiar;

f) partea fiecărui asociat la beneficii și la pierderi;

g) sediile secundare - sucursale, agenții, reprezentante sau alte asemenea unități fără personalitate juridică -, atunci când se înființează o dată cu societatea, sau condițiile pentru înființarea lor ulterioară, dacă se are în vedere o atare înființare;

h) durata societății;

i) modul de dizolvare și de lichidare a societății.

Art. 8

Actul constitutiv al societății pe acțiuni sau în comandită pe acțiuni va cuprinde:

a) datele de identificare a fondatorilor; la societatea în comandită pe acțiuni vor fi menționați și asociații comandanți;

b) forma, denumirea și sediul social;

c) obiectul de activitate al societății, cu precizarea domeniului și a activității principale;

d) capitalul social subscris și cel versat și, în cazul în care societatea are un capital autorizat, cuantumul acestuia;

e) natura și valoarea bunurilor constituite ca aport în natură, numărul de acțiuni acordate pentru acestea și numele sau, după caz, denumirea persoanei care le-a adus ca aport;

f) numărul și valoarea nominală a acțiunilor, cu specificarea dacă sunt nominative sau la purtător;

f¹) dacă sunt mai multe categorii de acțiuni, numărul, valoarea nominală și drepturile conferite fiecărei categorii de acțiuni;

f²) orice restricție cu privire la transferul de acțiuni;

g) datele de identificare a primilor membri ai consiliului de administrație, respectiv a primilor membri ai consiliului de supraveghere;

g¹) puterile conferite administratorilor și, după caz, directorilor, și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat;

h) datele de identificare a primilor cenzori sau a primului auditor financiar;

i) clauze privind conducerea, administrarea, funcționarea și controlul gestiunii societății de către organele statutare, numărul membrilor consiliului de administrație sau modul de stabilire a acestui număr;

i¹) puterile de reprezentare conferite administratorilor și, după caz, directorilor, respectiv membrilor directoratului, și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat;

j) durata societății;

k) modul de distribuire a beneficiilor și de suportare a pierderilor;

l) sediile secundare - sucursale, agenții, reprezentante sau alte asemenea unități fără personalitate juridică -, atunci când se înființează o dată cu societatea, sau condițiile pentru înființarea lor ulterioară, dacă se are în vedere o atare înființare;

m) orice avantaj special acordat, în momentul înființării societății sau până în momentul în care societatea este autorizată să își înceapă activitatea, oricărei persoane care a

participat la constituirea societatii ori la tranzactii conducand la acordarea autorizatiei in cauza, precum si identitatea beneficiarilor unor astfel de avantaje;

n) numarul actiunilor comandatarilor in societatea in comandita pe actiuni;

o) quantumul total sau cel putin estimativ al tuturor cheltuielilor pentru constituire;

p) modul de dizolvare si de lichidare a societatii.

Art. 9

(1) Societatea pe actiuni se constituie prin subscriere integrala si simultana a capitalului social de catre semnarii actului constitutiv sau prin subscriptie publica.

(2) In cazul unei subscrieri integrale si simultane a capitalului social de catre toti semnarii actului constitutiv, capitalul social varsat la constituire nu va putea fi mai mic de 30% din cel subscris. Diferenta de capital social subscris va fi varsata:

a) pentru actiunile emise pentru un aport in numerar, in termen de 12 luni de la data inmatricularii societatii;

b) pentru actiunile emise pentru un aport in natura, in termen de cel mult 2 ani de la data inmatricularii.

Art. 10

(1) Capitalul social al societatii pe actiuni sau al societatii in comandita pe actiuni nu poate fi mai mic de 90.000 lei. Guvernul va putea modifica, cel mult o data la 2 ani, valoarea minima a capitalului social, tinand seama de rata de schimb, astfel incat acest quantum sa reprezinte echivalentul in lei al sumei de 25.000 euro.

(2) Cu exceptia cazului in care societatea este transformata intr-o societate de alta forma, capitalul social al societatilor prevazute la alin. (1) nu poate fi redus sub minimul legal decat daca valoarea sa este adusa la un nivel cel putin egal cu minimul legal prin adoptarea unei hotarari de majorare de capital in acelasi timp cu hotararea de reducere a capitalului. In cazul incalcarii acestor dispozitii, orice persoana interesata se poate adresa instantei pentru a cere dizolvarea societatii. Societatea nu va fi dizolvata daca, pana la ramanerea irevocabila a hotararii judecatoresti de dizolvare, capitalul social este adus la valoarea minimului legal prevazut de prezenta lege.

(3) Numarul actionarilor in societatea pe actiuni nu poate fi mai mic de 2. In cazul in care societatea are mai putin de 2 actionari pe o perioada mai lunga de 9 luni, orice persoana interesata poate solicita instantei dizolvarea societatii. Societatea nu va fi dizolvata daca, pana la ramanerea irevocabila a hotararii judecatoresti de dizolvare, numarul minim de actionari prevazut de prezenta lege este reconstituit.

Art. 11

(1) Capitalul social al unei societati cu raspundere limitata nu poate fi mai mic de 200 lei si se divide in parti sociale egale, care nu pot fi mai mici de 10 lei.

(2) Partile sociale nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile.

Art. 12

In societatea cu raspundere limitata, numarul asociatilor nu poate fi mai mare de 50.

Art. 13

(1) In cazul in care, intr-o societate cu raspundere limitata, partile sociale sunt ale unei singure persoane, aceasta, in calitate de asociat unic, are drepturile si obligatiile ce revin, potrivit prezentei legi, adunarii generale a asociatilor.

(2) Daca asociatul unic este administrator, ii revin si obligatiile prevazute de lege pentru aceasta calitate.

(3) In societatea care se infiinteaza de catre un asociat unic, valoarea aportului in natura va fi stabilita pe baza unei expertize de specialitate.

Art. 14

(1) O persoana fizica sau o persoana juridica nu poate fi asociat unic decat intr-o singura societate cu raspundere limitata.

(2) O societate cu raspundere limitata nu poate avea ca asociat unic o alta societate cu raspundere limitata, alcatuita dintr-o singura persoana.

(3) In caz de incalcare a prevederilor alin. (1) si (2), statul, prin Ministerul Finantelor Publice, precum si orice persoana interesata poate cere dizolvarea pe cale judecatoreasca a unei societati astfel constituita.

(4) Pe baza hotararii de dizolvare, lichidarea se va face in conditiile prevazute de prezenta lege pentru societatile cu raspundere limitata.

Art. 15

Contractele intre societatea cu raspundere limitata si persoana fizica sau persoana juridica, asociat unic al celei dintai, se incheie in forma scrisa, sub sanctiunea nulitatii absolute.

Art. 16

(1) Aporturile in numerar sunt obligatorii la constituirea oricarei forme de societate.

(2) Aporturile in natura trebuie sa fie evaluabile din punct de vedere economic. Ele sunt admise la toate formele de societate si sunt varsate prin transferarea drepturilor corespunzatoare si prin predarea efectiva catre societate a bunurilor aflate in stare de utilizare.

(3) Aporturile in creante au regimul juridic al aporturilor in natura, nefiind admise la societatile pe actiuni care se constituie prin subscriptie publica si nici la societatile in comanda pe actiuni si societatile cu raspundere limitata. Aporturile in creante sunt liberate, potrivit art. 84.

(4) Prestatiile in munca sau servicii nu pot constitui aport la formarea ori la majorarea capitalului social.

(5) Asociatii in societatea in nume colectiv si asociatii comanditati se pot obliga la prestatii in munca cu titlu de aport social, dar care nu pot constitui aport la formarea sau la majorarea capitalului social. In schimbul acestui aport, asociatii au dreptul sa participe, potrivit actului constitutiv, la impartirea beneficiilor si a activului social, ramanand, totodata, obligati sa participe la pierderi.

Art. 17

(1) La autentificarea actului constitutiv in cazurile prevazute la art. 5 sau, dupa caz, la darea de data certa a acestuia, se va prezenta dovada eliberata de oficiul registrului comertului privind disponibilitatea firmei si declaratia pe propria raspundere privind detinerea calitatii de asociat unic intr-o singura societate cu raspundere limitata.

(2) La acelasi sediu vor putea functiona mai multe societati, daca este indeplinita cel putin una dintre urmatoarele conditii:

a) imobilul, prin structura lui, permite functionarea mai multor societati in incaperi diferite;

b) cel putin o persoana este, in conditiile legii, asociat in fiecare dintre societati;

c) daca cel putin unul dintre asociati este proprietar al imobilului ce urmeaza a fi sediul societatii.

(3) Notarul public va refuza autentificarea actului constitutiv sau, dupa caz, persoana care da data certa va refuza operatiunile solicitate, daca din documentatia prezentata rezulta ca nu sunt indeplinite conditiile prevazute la alin. (1).

CAPITOLUL II - Formalitati specifice pentru constituirea societatii pe actiuni prin subscriptie publica

Art. 18

(1) Cand societatea pe actiuni se constituie prin subscriptie publica, fondatorii vor intocmi un prospect de emisiune, care va cuprinde datele prevazute la art. 8, cu exceptia celor privind pe administratori si directori, respectiv pe membrii directoratului si ai consiliului de supraveghere, precum si pe cenzori sau, dupa caz, pe auditorul financiar, si in care se va stabili data inchiderii subscriptiei.

(2) Prospectul de emisiune semnat de fondatori in forma autentica va trebui depus, inainte de publicare, la oficiul registrului comertului din judetul in care se va stabili sediul societatii.

(3) Judecatorul delegat la oficiul registrului comertului, constatand indeplinirea conditiilor de la alin. (1) si (2), va autoriza publicarea prospectului de emisiune.

(4) Prospectele de emisiune care nu cuprind toate mentiunile sunt nule. Subscriitorul nu va putea invoca aceasta nulitate, daca a luat parte la adunarea constitutiva sau daca a exercitat drepturile si indatoririle de actionar.

Art. 19

(1) Subscrierile de actiuni se vor face pe unul sau pe mai multe exemplare ale prospectului de emisiune al fondatorilor, vizate de judecatorul delegat.

(2) Subscrierea va cuprinde: numele si prenumele sau denumirea, domiciliul ori sediul subscriitorului; numarul, in litere, al actiunilor subscribe; data subscrierii si declaratia expresa ca subscriitorul cunoaste si accepta prospectul de emisiune.

(3) Participarile la beneficiile societatii, rezervate de fondatori in folosul lor, desi acceptate de subscriitori, nu au efect decat daca vor fi aprobate de adunarea constitutiva.

Art. 20

Cel mai tarziu in termen de 15 zile de la data inchiderii subscrierii, fondatorii vor convoca adunarea constitutiva, printr-o instiintare publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a IV-a, si in doua ziare cu larga raspandire, cu 15 zile inainte de data fixata pentru adunare. Instiintarea va cuprinde locul si data adunarii, care nu poate depasi doua luni de la data inchiderii subscrierii, si precizarea problemelor care vor face obiectul discutiilor.

Art. 21

(1) Societatea se poate constitui numai daca intregul capital social a fost subscris si fiecare acceptant a varsat in numerar jumatate din valoarea actiunilor subscribe la Casa de Economii si Consemnatiuni - C.E.C. - S.A. ori la o banca sau la una dintre unitatile acestora. Restul din capitalul social subscris va trebui varsat in termen de 12 luni de la inmatriculare.

(2) Actiunile ce reprezinta aporturi in natura vor trebui acoperite integral.

Art. 22

Daca subscrierile publice depasesc capitalul social prevazut in prospectul de emisiune sau sunt mai mici decat acesta, fondatorii sunt obligati sa supuna aprobarii adunarii constitutive majorarea sau, dupa caz, reducerea capitalului social la nivelul subscriptiei.

Art. 23

(1) Fondatorii sunt obligati sa intocmeasca o lista a celor care, acceptand subscriptia, au dreptul sa participe la adunarea constitutiva, cu mentionarea numarului actiunilor fiecaruia.

(2) Aceasta lista va fi afisata la locul unde se va tine adunarea, cu cel putin 5 zile inainte de adunare.

Art. 24

(1) Adunarea alege un presedinte si doi sau mai multi secretari. Participarea acceptantilor se va constata prin liste de prezenta, semnate de fiecare dintre ei si vizate de presedinte si de unul dintre secretari.

(2) Oricare acceptant are dreptul sa faca observatii asupra listei afisate de fondatori, inainte de a se intra in ordinea de zi a adunarii, care va decide asupra observatiilor.

Art. 25

(1) In adunarea constitutiva, fiecare acceptant are dreptul la un vot, indiferent de actiunile subscrise. El poate fi reprezentat si prin procura speciala.

(2) Nimeni nu poate reprezenta mai mult de 5 acceptanti.

(3) Acceptantii care au constituit aporturi in natura nu au drept de vot in deliberarile referitoare la aporturile lor, chiar daca ei sunt si subscriitori de actiuni in numerar ori se prezinta ca mandatarai ai altor acceptanti.

(4) Adunarea constitutiva este legala daca sunt prezenti jumatate plus unu din numarul acceptantilor si ia hotarari cu votul majoritatii simple a celor prezenti.

Art. 26

(1) Daca exista aporturi in natura, avantaje acordate oricarei persoane care a participat la constituirea societatii sau la tranzactii conducand la acordarea autorizatiei, operatiuni incheiate de fondatori pe seama societatii ce se constituie si pe care aceasta urmeaza sa le ia asupra sa, fondatorii vor solicita judecatorului-delegat numirea unuia sau mai multor experti. Dispozitiile art. 38 si 39 se aplica in mod corespunzator.

(2) Raportul expertului sau expertilor va fi pus la dispozitia subscriitorilor, la locul unde urmeaza sa se intruneasca adunarea constitutiva.

Art. 27

(1) Abrogat.

(2) Daca valoarea aporturilor in natura, stabilita de experti, este inferioara cu o cincime aceleia prevazute de fondatori in prospectul de emisiune, oricare acceptant se poate retrage, anuntandu-i pe fondatori, pana la data fixata pentru adunarea constitutiva.

(3) Actiunile revenind acceptantilor care s-au retras pot fi preluate de fondatori in termen de 30 de zile sau, ulterior, de alte persoane, pe cale de subscriptie publica.

Art. 28

Adunarea constitutiva are urmatoarele obligatii:

- a) verifica existenta varsamintelor;
- b) examineaza si valideaza raportul expertilor de evaluare a aporturilor in natura;
- c) aproba participarile la profit ale fondatorilor si operatiunile incheiate in contul societatii;
- d) discuta si aproba actul constitutiv al societatii, membrii prezenti reprezentand, in acest scop, si pe cei absenti, si ii desemneaza pe aceia care se vor prezenta pentru autentificarea actului si indeplinirea formalitatilor cerute pentru constituirea societatii;

e) numeste primii membri ai consiliului de administratie, respectiv ai consiliului de supraveghere, si primii cenzori sau, dupa caz, primul auditor financiar.

Art. 29

(1) Varsamintele efectuate potrivit art. 21, pentru constituirea societatii prin subscriptie publica, vor fi predate persoanelor insarcinate cu incasarea lor prin actul constitutiv, iar in lipsa unei dispozitii, persoanelor desemnate prin decizie a consiliului de administratie, respectiv a directoratului, dupa prezentarea certificatului la oficiul registrului comertului, din care rezulta inmatricularea societatii.

(2) Daca constituirea societatii nu a avut loc, restituirea varsamintelor se va face direct acceptantilor.

Art. 30

(1) Fondatorii iau asupra lor consecintele actelor si ale cheltuielilor necesare constituirii societatii, iar daca, din orice cauza, aceasta nu se va constitui, ei nu se pot indrepta impotriva acceptantilor.

(2) Fondatorii sunt obligati sa predea consiliului de administratie, respectiv directoratului, documentele si corespondenta referitoare la constituirea societatii, in termen de 5 zile.

Art. 31

(1) Fondatorii si primii membri ai consiliului de administratie, respectiv ai directoratului si ai consiliului de supraveghere, sunt solidar raspunzatori, din momentul constituirii societatii, fata de societate si de terti pentru:

- subscrierea integrala a capitalului social si efectuarea varsamintelor stabilite de lege sau de actul constitutiv;
- existenta aporturilor in natura;
- veridicitatea publicatiilor facute in vederea constituirii societatii.

(2) Fondatorii sunt raspunzatori, de asemenea, de valabilitatea operatiunilor incheiate in contul societatii inainte de constituire si luate de aceasta asupra sa.

(3) Adunarea generala nu va putea da descarcare fondatorilor si primilor membri ai consiliului de administratie, respectiv ai directoratului si ai consiliului de supraveghere, pentru raspunderea ce le revine in temeiul prezentului articol si al art. 49 si 53, timp de 5 ani.

Art. 32

(1) Adunarea constitutiva va hotari asupra cotei din profitul net ce revine fondatorilor unei societati constituite prin subscriptie publica.

(2) Cota prevazuta la alin. (1) nu poate depasi 6% din profitul net si nu poate fi acordata pentru o perioada mai mare de 5 ani de la data constituirii societatii.

(3) In cazul majorarii capitalului social, drepturile fondatorilor vor putea fi exercitate numai asupra profitului corespunzator capitalului social initial.

(4) De dispozitiile acestui articol pot beneficia numai persoanele fizice carora li s-a recunoscut calitatea de fondator prin actul constitutiv.

Art. 33

In caz de dizolvare anticipata a societatii, fondatorii au dreptul sa ceara daune de la societate, daca dizolvarea s-a facut in frauda drepturilor lor.

Art. 34

Dreptul la actiunea in daune se prescrie prin trecerea a 6 luni de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a IV-a, a hotararii adunarii generale a actionarilor care a decis dizolvarea anticipata.

CAPITOLUL III - Inmatricularea societatii

Art. 36

(1) In termen de 15 zile de la data incheierii actului constitutiv, fondatorii, primii administratori sau, daca este cazul, primii membri ai directoratului si ai consiliului de supraveghere ori un imputernicit al acestora vor cere inmatricularea societatii in registrul comertului in a carui raza teritoriala isi va avea sediul societatea. Ei raspund in mod solidar pentru orice prejudiciu pe care il cauzeaza prin neindeplinirea acestei obligatii.

(2) Cererea va fi insotita de:

- a) actul constitutiv al societatii;
- b) dovada efectuării varsamintelor in conditiile actului constitutiv;
- c) dovada sediului declarat si a disponibilitatii firmei;
- d) in cazul aporturilor in natura subscribe si varsate la constituire, actele privind proprietatea, iar in cazul in care printre ele figureaza si imobile, certificatul constatator al sarcinilor de care sunt grevate;
- e) actele constatatoare ale operatiunilor incheiate in contul societatii si aprobate de asociati;
- f) declaratia pe propria raspundere a fondatorilor, a primilor administratori si, dupa caz, a primilor directori, respectiv a primilor membri ai directoratului si ai consiliului de supraveghere si, daca este cazul, a primilor cenzori, ca indeplinesc conditiile prevazute de prezenta lege;
- g) alte acte sau avize prevazute de legi speciale in vederea constituirii.

(3) Abrogat.

Art. 37

(1) Controlul legalitatii actelor sau faptelor care, potrivit legii, se inregistreaza in registrul comertului se exercita de justitie printr-un judecator delegat.

(2) La inceputul fiecarui an judecatoresc, presedintele tribunalului va delega la oficiul registrului comertului unul sau mai multi judecatori ai tribunalului.

(3) Judecatorul delegat va putea dispune, prin incheiere motivata, efectuarea unei expertize, in contul partilor, precum si administrarea altor dovezi.

Art. 38

(1) La societatile pe actiuni, daca exista aporturi in natura, avantaje rezervate oricarei persoane care a participat la constituirea societatii sau la tranzactii conducand la acordarea autorizatiei, operatiuni incheiate de fondatori pe seama societatii ce se constituie si pe care aceasta urmeaza sa le ia asupra sa, judecatorul-delegat numeste, in termen de 5 zile de la inregistrarea cererii, unul sau mai multi experti din lista expertilor autorizati. Acestia vor intocmi un raport cuprinzand descrierea si modul de evaluare a fiecarui bun aportat si vor evidentia daca valoarea acestuia corespunde numarului si valorii actiunilor acordate in schimb, precum si alte elemente indicate de judecatorul-delegat.

(2) Fondatorii vor depune raportul in termen de 15 zile de la data aprobarii sale la oficiul registrului comertului. Registrul comertului va transmite o notificare cu privire la aceasta depunere catre Regia Autonoma «Monitorul Oficial», pentru a fi publicata pe cheltuala societatii.

Art. 39

Nu pot fi numiti experti:

- a) rudele sau afinii pana la gradul al IV-lea inclusiv ori sotii acelora care au constituit aporturi in natura sau ai fondatorilor;
- b) persoanele care primesc, sub orice forma, pentru functiile pe care le indeplinesc, altele decat aceea de expert, un salariu ori o remuneratie de la fondatori sau de la cei care au constituit aporturi in natura;
- c) orice persoana careia, ca urmare a relatiilor sale de afaceri, de munca sau de familie, ii lipseste independenta pentru a realiza o evaluare obiectiva a aporturilor in natura, potrivit normelor speciale care reglementeaza profesia.

Art. 40

- (1) In cazul in care cerintele legale sunt indeplinite, judecatorul delegat, prin incheiere, pronuntata in termen de 5 zile de la indeplinirea acestor cerinte, va autoriza constituirea societatii si va dispune inmatricularea ei in registrul comertului, in conditiile prevazute de legea privind acest registru.
- (2) Incheierea de inmatriculare va reda, dupa caz, mentiunile actului constitutiv prevazute la art. 7 si 8.

Art. 41

- (1) Societatea comerciala este persoana juridica de la data inmatricularii in registrul comertului.
- (2) Inmatricularea se efectueaza in termen de 24 de ore de la data pronuntarii incheierii judecatorului delegat prin care se autorizeaza inmatricularea societatii comerciale.

Art. 42

Filiarele sunt societati comerciale cu personalitate juridica si se infiinteaza in una dintre formele de societate enumerate la art. 2 si in conditiile prevazute pentru acea forma. Ele vor avea regimul juridic al formei de societate in care s-au constituit.

Art. 43

- (1) Sucursalele sunt dezmembraminte fara personalitate juridica ale societatilor comerciale si se inregistreaza, inainte de inceperea activitatii lor, in registrul comertului din judetul in care vor functiona.
- (2) Daca sucursala este deschisa intr-o localitate din acelasi judet sau in aceeaasi localitate cu societatea, ea se va inregistra in acelasi registru al comertului, insa distinct, ca inregistrare separata.
- (3) Celelalte sedii secundare - agentii, puncte de lucru sau alte asemenea sedii - sunt dezmembraminte fara personalitate juridica ale societatilor comerciale si se mentioneaza numai in cadrul inmatricularii societatii in registrul comertului de la sediul principal.
- (4) Nu se pot infiinta sedii secundare sub denumirea de filiala.

Art. 44

Societatile comerciale straine pot infiinta in Romania, cu respectarea legii romane, filiale, precum si sucursale, agentii, reprezentante sau alte sedii secundare, daca acest drept le este recunoscut de legea statutului lor organic.

Art. 45

- (1) Reprezentantii societatii sunt obligati sa depuna la oficiul registrului comertului semnaturile lor, la data depunerii cererii de inregistrare, daca au fost numiti prin actul constitutiv, iar cei alesi in timpul functionarii societatii, in termen de 15 zile de la alegere.

(2) Dispoziția alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și conducătorilor sucursalelor.

CAPITOLUL II

Organizarea activității economice pe baza liberei inițiative

Secțiunea 1

Întreprinderile mici

Art. 4. - Întreprinderile mici se pot constitui din inițiativa unei persoane sau a mai multor persoane asociate în acest scop.

Persoana care, singură sau prin asociere, este întreprinzător într-o întreprindere, nu mai poate avea această calitate într-o altă întreprindere.

Categoriile de activități pentru care se pot constitui întreprinderi mici pe bază de liberă inițiativă se stabilesc de guvern.

Art. 5. - Încadrarea salariaților în întreprinderi mici se face pe bază de contract de muncă, cu respectarea prevederilor Codului muncii. Salarizarea se stabilește prin liberul acord al părților.

Pot fi încadrați și salariați ai unităților de stat ori cooperatiste sau cooperatori, aceștia urmînd să-și desfășoare activitatea în afara programului de muncă al acestor unități.

Persoanele pensionate pot cumula salariul cu pensia.

Salariații întreprinderilor mici beneficiază de drepturile de asigurări sociale ale personalului unităților de stat. Contribuția la asigurări sociale, contribuția pentru pensia suplimentară, ca și impozitul pe salarii, se plătesc de întreprindere, în condițiile prevăzute de lege pentru unitățile de stat.

Art. 6. - Salariații întreprinderilor mici au dreptul să adere la organizațiile sindicale din domeniul lor de activitate.

În cazul în care sînt încadrați și în unități de stat, salariații din întreprinderile mici pot opta între organizația sindicală din unitatea de stat sau cea prevăzută la alin. 1.

De asemenea, salariații își pot constitui organizație sindicală proprie.

Art. 7. - Întreprinderile mici, precum și personalul acestora, au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru sectorul de stat privind cerințele de pregătire pe meserii și asigurarea protecției muncii. Dacă salariatul lucrează în domeniul său de specialitate se aplică reglementările privind vechimea în acest domeniu.

Regimul de exploatare a bunurilor din patrimoniul întreprinderii, de amortizare a fondurilor fixe ale acesteia, de repartizare a beneficiilor și de lucru al salariaților se stabilește de organizatori la înființarea întreprinderii și poate fi modificat numai de întreprinzători.

Art. 8. - Mijloacele financiare necesare activității întreprinderilor mici se asigură din resurse proprii, precum și prin credite acordate de bănci, pe bază de garanții asigurătorii.

Volumul creditelor, condițiile de acordare și rambursare a acestora, precum și modul de garantare, se vor stabili de Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României.

Mijloacele necesare constituirii și desfășurării activității întreprinderii mici pot fi obținute și din străinătate, dar numai pe baza autorizației eliberate, potrivit legii, de către Ministerul Comerțului Exterior.

Finanțarea din străinătate, în valută sau lei, a înființării sau desfășurării activității întreprinderii se poate face numai în condițiile stabilite de Banca Română de Comerț Exterior.

Art. 9. - Primăriile județene și a municipiului București pot închiria întreprinderilor mici suprafețe disponibile în clădiri proprietate de stat, inclusiv terenul aferent, dacă acestea nu dețin suprafețele de construcții și terenul necesar sau dacă nu își construiesc clădirile sau își amenajează suprafețele construite și terenurile pe care le dețin, cu orice titlu.

Suprafețele construite și terenurile necesare vor putea fi închiriate și de la persoane particulare care le dețin în proprietate.

Transformarea și amenajarea clădirilor proprii sau închiriate pentru a putea fi folosite în vederea desfășurării activităților de producție și servicii se vor putea face numai în baza autorizației eliberate de primărie, în condițiile legii.

Art. 10. - Unitățile de stat sau cooperatiste care dețin mașini, utilaje și instalații disponibile le pot vinde sau închiria întreprinderilor mici, pe bază de contract, cu respectarea normelor stabilite de Ministerul Economiei Naționale și Ministerul Finanțelor.

Art. 11. - Întreprinderile mici își pot procura piesele de schimb pentru instalațiile proprii, sculele și accesoriile, materiile prime și materialele necesare desfășurării activității direct de la producători, persoane fizice sau juridice, de stat sau cooperatiste, pe bază de contract. Prețurile practicate în contracte vor fi cele legal stabilite sau, în lipsa acestora, prin înțelegerea dintre părți.

Art. 12. - Utilajele, mașinile și instalațiile, sculele, dispozitivele, materiile prime și materialele, accesoriile necesare activității întreprinderilor mici pot fi procurate și din import, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Art. 13. - Ministerul Economiei Naționale împreună cu Comisia Națională pentru Industria Mică și Servicii vor stabili condițiile și cazurile când unele materii prime, materiale, combustibili și energie alocate prin balanțele materiale vor putea fi puse și la dispoziția întreprinderilor mici.

De regulă, asigurarea resurselor din balanțe pentru realizarea unor produse se face pe bază de contracte de cooperare.

Art. 14. - Prețurile și tarifele pentru bunurile și serviciile întreprinderilor mici se stabilesc în mod liber.

Produsele se vînd și serviciile se prestează unităților de stat numai pe bază de contract în formă scrisă.

Art. 15. - Produsele și serviciile întreprinderilor mici pot fi exportate direct sau prin intermediul întreprinderilor de comerț exterior ori firmelor străine, pe baza autorizației de export emise în condițiile legii.

Art. 16. - Întreprinderile mici își desfășoară activitatea pe bază de buget de venituri și cheltuieli întocmit anual, aprobat de organizatorii întreprinderii. Bugetul se depune în copie legalizată la organele financiare locale.

Întreprinderile vor avea contabilitate proprie și sînt obligate să întocmească semestrial un bilanț contabil pe care să-l publice în Monitorul Oficial, după verificarea sa de către organele financiare, în termen de 10 zile.

Întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli, contabilizarea operațiunilor financiare, comerciale, fiscale, precum și cele privind încadrarea și salarizarea personalului, ca și elaborarea bilanțului semestrial, se fac potrivit normelor stabilite de Ministerul Finanțelor.

Art. 17. - Sumele în lei ale întreprinderilor mici se păstrează în conturi bancare proprii Ministerul Finanțelor, împreună cu Banca Națională, va stabili regimul acestor conturi și limitele în care întreprinderile vor putea deține sume în lei pentru nevoile curente. Aceste limite se stabilesc de filialele băncilor, cu acordul întreprinderii.

Sumele în valută se păstrează numai în conturi deschise pe numele întreprinderii la Banca Română de Comerț Exterior.

Din sumele în valută obținute de pe urma activității de export, 50% se decontează în lei întreprinderii, la cursul în vigoare la data încasării valutei, iar restul rămâne la dispoziția întreprinderii.

Art. 18. - Angajarea întreprinderii în relațiile sale cu persoanele fizice și juridice, ca și în fața organelor de jurisdicție, se face de persoana care a constituit-o, iar în cazul în care întreprinderea a fost constituită de mai multe persoane, de persoana desemnată de acestea.

Persoana prevăzută la alin. 1 poate da împuternicire de reprezentare și altor persoane. În acest caz, persoana care a dat împuternicire răspunde, în limitele împuternicirii, solidar cu persoana împuternicită, pentru orice pagubă.

Art. 19. - Activitatea întreprinderilor mici se desfășoară cu respectarea dispozițiilor Codului comercial, în măsura în care, potrivit prezentului decret-lege, nu se prevede altfel.

Secțiunea a 2-a Asociațiile cu scop lucrativ

Art. 20. - Asociațiile cu scop lucrativ se înființează cu maximum 10 membri, pe bază de contract de asociere.

Contractul de asociere va cuprinde:

- a) scopul, denumirea și sediul asociației;
- b) modul de constituire a activului patrimonial și de gestiune a patrimoniului;
- c) modul de organizare, conducere și funcționare a asociației;
- d) repartizarea beneficiilor între asociați;
- e) modul de încetare a activității și de lichidare a asociației.

Art. 21. - Prevederile art. 4 alin. 3, art. 5 alin. 3, art. 8-10, 11, 12, 14, 15, 16 alin. 2 și art. 19 se aplică în mod corespunzător și pentru asociațiile cu scop lucrativ.

Răspunderea persoanelor asociate pentru pagube este solidară.

Art. 22. - Persoanele încadrate în unități de stat și cooperatiste se pot asocia numai dacă își desfășoară activitatea în afara programului lor de muncă din aceste unități.

Persoanele autorizate să desfășoare o activitate independentă

Art. 25. - Persoanele fizice pot fi autorizate să desfășoare activități independente în domeniul serviciilor sau pentru realizarea anumitor produse.

Autorizarea pentru prestarea de servicii se poate da pe baza atestării capacității profesionale de către organele centrale de domeniu, iar în cazul în care există organizații profesionale specifice activității pentru care se cere autorizarea, cu acordul acestora.

Art. 26. - Persoanele fizice autorizate să desfășoare o activitate independentă pot lucra, prin cumul, și într-o unitate de stat, cooperatistă sau întreprindere mică, dacă prin autorizație nu se prevede altfel.

Art. 27. - Prevederile art. 4 alin. 3, art. 8-12, 14, 15 și 19 se aplică în mod corespunzător și persoanelor autorizate să desfășoare o activitate independentă.

CAPITOLUL III

Regimul de autorizare

Art. 28. - Autorizația pentru constituirea de întreprinderi mici, asociații cu scop lucrativ, asociații familiale sau pentru desfășurarea de către persoanele fizice a unor activități independente se emite de primăriile județene sau a municipiului București.

Cererea de autorizație se rezolvă în cel mult 30 de zile, cu respectarea condițiilor de autorizare stabilite de guvern.

Denumirea, sediul și obiectul activității întreprinderilor mici și asociațiilor cu scop lucrativ se stabilesc prin autorizație. Pentru asociațiile familiale și persoanele ce desfășoară o activitate independentă, autorizația va cuprinde numele solicitanților, adresa și obiectul de activitate.

De asemenea, autorizația va putea cuprinde și condiții specifice privitoare la desfășurarea activității.

Pentru eliberarea autorizației privind înființarea de întreprinderi mici și asociații cu scop lucrativ, întreprinzătorii sînt obligați să obțină în prealabil acordul Comisiei Naționale pentru Industria Mică și Servicii.

Încălcarea prevederilor autorizației sau a dispozițiilor legale privind desfășurarea activității poate atrage suspendarea, pe cel mult 15 zile, a dreptului pe care îl conferă autorizația sau, după caz, retragerea autorizației.

Art. 29. - Litigiile legate de refuzul de autorizare sau de retragere a acesteia sînt de competența tribunalelor județene și al municipiului București. Tribunalul poate fi sesizat în cel mult 10 zile de la primirea actului de refuz, respectiv de retragere a autorizației.

Art. 30. - Întreprinderile mici sînt persoane juridice pe data înregistrării lor la administrația financiară. Asociațiile cu scop lucrativ pot avea această calitate dacă se înregistrează la administrația financiară ca persoană juridică, înregistrarea este obligatorie.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 31. - Timpul lucrat de persoanele încadrate cu contract de muncă în întreprinderile mici se consideră vechime în muncă și în specialitate.

De asemenea, se consideră vechime în muncă și în specialitate perioada lucrată de persoanele din cadrul asociațiilor cu scop lucrativ, asociațiilor familiale sau timpul lucrat de persoanele care desfășoară o activitate independentă dacă au fost vărsate, pe toată această perioadă, la asigurările sociale de stat, contribuția la asigurările sociale și contribuția pentru pensia suplimentară.

De prevederile alin. 2 pot beneficia și organizatorii întreprinderilor mici.

Art. 32. - Prevederile legislației muncii referitoare la transfer și la vechimea neîntreruptă în aceeași unitate sînt, deopotrivă, aplicabile și în cazul unităților organizate potrivit prevederilor prezentului decret-lege.

Art. 33. - Prevederile legale privind proprietatea industrială se aplică și întreprinderilor mici, asociațiilor cu scop lucrativ și persoanelor autorizate să desfășoare o activitate independentă.

Art. 34. - Impozitul pe beneficiul întreprinderilor mici și al asociațiilor cu scop lucrativ, precum și impozitul pe câștig al asociațiilor familiale și impozitul pe veniturile persoanelor autorizate să desfășoare o activitate independentă, se stabilesc, în mod diferențiat, pe domenii și în funcție de utilitatea socială a activității, cu caracter stimulat și progresiv, urmărind punerea în valoare a inițiativei individuale și colective, în condițiile asigurării justiției sociale în domeniul veniturilor personale.

Normele privind modul de stabilire a impozitelor, precum și nivelurile acestora, se stabilesc de guvern.

Art. 35. - Întreprinderile mici și asociațiile cu scop lucrativ se pot asocia între ele sau cu alte unități numai cu acordul Comisiei Naționale pentru Industria Mică și Servicii.

Art. 36. - Prevederile prezentului decret-lege se aplică și pentru executări de lucrări.

Art. 37. - Prezentul decret-lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Pînă la intrarea în vigoare a decretului-lege guvernul, Ministerul Economiei Naționale, Ministerul Finanțelor și Banca Națională vor elabora normele prevăzute la art. 4 alin. 3, art. 8, 10, 16, 17, 28 alin. 2 și art. 34 alin. 2. Normele se publică în Monitorul Oficial.

Pe data intrării în vigoare a prezentului decret-lege se abrogă Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1.189 din 31 mai 1968 privind administrarea unor unități comerciale prin angajați mandatați, precum și orice prevederi contrare.

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

ART. 1

Comerciantii sunt obligati sa isi exercite activitatea cu buna-credinta, potrivit uzantelor cinstite, cu respectarea intereselor consumatorilor si a cerintelor concurentei loiale.

Art. 1 a fost modificat de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 1¹

In intelesul prezentei legi:

- a) este considerata ca fiind contrara uzantelor comerciale cinstite utilizarea in mod neloial a secretelor comerciale ale unui comerciant prin practici de genul neexecutarii unilaterale a contractului sau utilizarii unor proceduri neloiale, abuzului de incredere, incitarii la delict si achizitionarii de secrete comerciale de catre tertii care cunosteau ca respectiva achizitie implica astfel de practici, de natura sa afecteze pozitia comerciantilor concurenti pe piata;
- b) constituie secret comercial informatia care, in totalitate sau in conexarea exacta a elementelor acesteia, nu este in general cunoscuta sau nu este usor accesibila persoanelor din mediul care se ocupa in mod obisnuit cu acest gen de informatie si care dobandeste o valoare comerciala prin faptul ca este secreta, iar detinatorul a luat masuri rezonabile, tinand seama de circumstante, pentru a fi mentinuta in regim de secret; protectia secretului comercial opereaza atata timp cat conditiile enuntate anterior sunt indeplinite;
- c) constituie fond de comert ansamblul bunurilor mobile si imobile, corporale si necorporale (marci, firme, embleme, brevete de inventii, vad comercial), utilizate de un comerciant in vederea desfasurarii activitatii sale.

Art. 1¹ a fost introdus de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 2

Constituie concurenta neloiala, in sensul prezentei legi, orice act sau fapt contrar uzantelor cinstite in activitatea industriala si de comercializare a produselor, de executie a lucrarilor, precum si de efectuare a prestarilor de servicii.

Art. 2 a fost modificat de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 3

Incalcarea obligatiei prevazute la art. 1 atrage raspundere civila, contraventionala ori penala, in conditiile prezentei legi.

ART. 4

Constituie contraventii urmatoarele fapte, daca nu sunt savarsite in astfel de conditii incat sa fie considerate, potrivit legii penale, infractiuni:

- a) oferirea serviciilor de catre salariatul exclusiv al unui comerciant unui concurent ori acceptarea unei asemenea oferte;
- b) divulgarea, achizitionarea sau folosirea unui secret comercial de catre un comerciant sau un salariat al acestuia, fara consimtamantul detinatorului legitim al respectivului secret comercial si intr-un mod contrar uzantelor comerciale cinstite;
- c) incheierea de contracte prin care un comerciant asigura predarea unei marfi sau executarea unor prestatii in mod avantajos, cu conditia aducerii de catre client a altor cumparatori cu care comerciantul ar urma sa incheie contracte asemanatoare;
- d) comunicarea sau raspandirea in public de catre un comerciant de afirmatii asupra intreprinderii sale sau activitatii acesteia, menite sa induca in eroare si sa ii creeze o situatie de favoare in dauna unor concurenti;
- e) comunicarea, chiar facuta confidential, sau raspandirea de catre un comerciant de afirmatii mincinoase asupra unui concurent sau asupra marfurilor/serviciilor sale, afirmatii de natura sa dauneze bunului mers al intreprinderii concurente;
- f) oferirea, promiterea sau acordarea - mijlocit sau nemijlocit - de daruri ori alte avantaje salariatului unui comerciant sau reprezentantilor acestuia, pentru ca prin purtare neloiala sa poata afla procedeele sale industriale, pentru a cunoaste sau a folosi clientela sa ori pentru a obtine alt folos pentru sine ori pentru alta persoana in dauna unui concurent;
- g) deturnarea clientelei unui comerciant prin folosirea legaturilor stabilite cu aceasta clientela in cadrul functiei detinute anterior la acel comerciant;
- h) concedierea sau atragerea unor salariati ai unui comerciant in scopul infiintarii unei societati concurente care sa capteze clientii acelui comerciant sau angajarea salariatilor unui comerciant in scopul dezorganizarii activitatii sale.

Contraventiile prevazute la lit. a)-c) se sanctioneaza cu amenda de la 10.000.000 lei la 100.000.000 lei, iar cele prevazute la lit. d)-h), cu amenda de la 15.000.000 lei la

150.000.000 lei. Actualizarea cuantumului amenzilor se face prin hotarare a Guvernului, in functie de rata inflatiei.

Sanctiunea poate fi aplicata si persoanelor juridice.

Contraventiile se constata, la sesizarea partii vatamate, a camerelor de comert si industrie sau din oficiu, de catre personalul de control imputernicit in acest scop de Oficiul Concurenteii, care aplica si amenda.

In cazurile de concurenta neloiala ce afecteaza in mod semnificativ functionarea concurenteii pe piata relevanta afectata Oficiul Concurenteii va sesiza Consiliul Concurenteii pentru solutionarea cazului in conformitate cu dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996.

Oficiul Concurenteii va transmite camerelor de comert si industrie teritoriale actele de decizie adoptate pentru cazurile de concurenta neloiala care constituie contraventie, conform prevederilor prezentei legi.

Prevederile alin. 1 se completeaza cu dispozitiile Legii nr. 32/1968*) privind stabilirea si sanctionarea contraventiilor, cu modificarile si completarile ulterioare, cu exceptia art. 13 si art. 25-27. Termenul de prescriptie este de 3 ani.

Litera a) a art. 4 a fost abrogata de LEGEA nr. 21 din 10 aprilie 1996 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 88 din 30 aprilie 1996.

Art. 4 a fost modificat de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

*) Legea nr. 32/1968 a fost abrogata de ORDONANTA nr. 2 din 12 iulie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 410 din 25 iulie 2001.

ART. 5

Constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amenda de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei:

- a) folosirea unei firme, inventii, marci, indicatii geografice, unui desen sau model industrial, unor topografii ale unui circuit integrat, unei embleme sau unui ambalaj de natura sa produca confuzie cu cele folosite legitim de alt comerciant;
- b) punerea in circulatie de marfuri contrafacute si/sau pirat, a caror comercializare aduce atingere titularului marcii si induce in eroare consumatorul asupra calitatii produsului/serviciului;

- c) folosirea in scop comercial a rezultatelor unor experimentari a caror obtinere a necesitat un efort considerabil sau a altor informatii secrete in legatura cu acestea, transmise autoritatilor competente in scopul obtinerii autorizatiilor de comercializare a produselor farmaceutice sau a produselor chimice destinate agriculturii, care contin compusi chimici noi;
- d) divulgarea unor informatii prevazute la lit. c), cu exceptia situatiilor in care dezvaluirea acestor informatii este necesara pentru protectia publicului sau cu exceptia cazului in care s-au luat masuri pentru a se asigura ca informatiile sunt protejate contra exploatarii neloiale in comert, daca aceste informatii provin de la autoritatile competente;
- e) divulgarea, achizitionarea sau utilizarea secretului comercial de catre terti, fara consimtamantul detinatorului sau legitim, ca rezultat al unei actiuni de spionaj comercial sau industrial;
- f) divulgarea sau folosirea secretelor comerciale de catre persoane apartinand autoritatilor publice, precum si de catre persoane imputernicite de detinatorii legitimi ai acestor secrete pentru a-i reprezenta in fata autoritatilor publice;
- g) producerea in orice mod, importul, exportul, depozitarea, oferirea spre vanzare sau vanzarea unor marfuri/servicii purtand mentiuni false privind brevetele de inventii, marcile, indicatiile geografice, desenele sau modelele industriale, topografiile de circuite integrate, alte tipuri de proprietate intelectuala cum ar fi aspectul exterior al firmei, designul vitrinelor sau cel vestimentar al personalului, mijloacele publicitare si altele asemenea, originea si caracteristicile marfurilor, precum si cu privire la numele producatorului sau al comerciantului, in scopul de a-i induce in eroare pe ceilalti comercianti si pe beneficiari.

Prin mentiuni false asupra originii marfurilor, in sensul alin. 1 lit. g), se intelege orice indicatii de natura a face sa se creada ca marfurile au fost produse intr-o anumita localitate, intr-un anumit teritoriu sau intr-un anumit stat. Nu se socoteste mentiune falsa asupra originii marfurilor denumirea unui produs al carui nume a devenit generic si indica in comert numai natura lui, in afara de cazul in care denumirea este insotita de o mentiune care ar putea face sa se creada ca are acea origine.

Art. 5 a fost modificat de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 6

Persoana care savarseste un act de concurenta neloiala va fi obligata sa inceteze sau sa inlature actul, sa restituie documentele confidentiale insusite in mod ilicit de la detinatorul lor legitim si, dupa caz, sa plateasca despagubiri pentru daunele pricinuite, conform legislatiei in vigoare.

Art. 6 a fost modificat de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 7

(1) Actiunile izvorind dintr-un act de concurenta neloiala sunt de competenta tribunalului locului savarsirii faptei sau in a carui raza teritoriala se gaseste sediul piritului sau inculpatului; in lipsa unui sediu este competent tribunalul domiciliului piritului sau inculpatului.

(2) La cererea detinatorului legitim al secretului comercial instanta poate dispune masuri de interzicere a exploatarei industriale si/sau comerciale a produselor rezultate din insusirea ilcita a secretului comercial sau distrugerea acestor produse. Interdictia inceteaza atunci cand informatia protejata a devenit publica.

Alin. (2) al art. 7 a fost introdus de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 8

Actiunea penala in cazurile prevazute la art. 5 se pune in miscare la plangerea partii vatamate ori la sesizarea camerei de comert si industrie teritoriale sau a altei organizatii profesionale ori la sesizarea persoanelor imputernicite de Oficiul Concurentei.

In aplicarea prezentei legi Oficiul Concurentei va avea puterile de investigatie prevazute la art. 39-46 din Legea concurentei nr. 21/1996.

Art. 8 a fost modificat de LEGEA nr. 298 din 7 iunie 2001 publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 313 din 12 iunie 2001.

ART. 9

Daca vreuna dintre faptele prevazute de art. 4 sau 5 cauzeaza daune patrimoniale sau morale, cel prejudiciat este in drept sa se adreseze instantei competente cu actiune in raspundere civila corespunzatoare.

Daca fapta prevazuta de aceasta lege a fost savarsita de un salariat in cursul exercitarii atributiilor sale de serviciu, comerciantul va raspunde solidar cu salariatul pentru

pagubele pricinuite, afara de cazul in care va putea dovedi ca, potrivit uzantelor, nu era in masura sa previna comiterea faptei.

Persoanele care au creat impreuna prejudiciul raspund solidar pentru actele sau faptele de concurenta neloiala savarsite.

Pentru luarea unei masuri ce nu sufera amanare se pot aplica dispozitiile art. 581 si art. 582 din Codul de procedura civila.

ART. 10

Prin hotararea data asupra fondului, instanta poate dispune ca marfurile sechestrate sa fie vandute, dupa distrugerea falselor mentiuni.

Din suma obtinuta in urma vinzarii se vor acoperi mai intai despagubirile acordate.

ART. 11

O data cu condamnarea ori obligarea la incetarea faptei ilicite sau repararea daunei, instanta poate obliga la publicarea hotararii, in presa, pe cheltuiala faptuitorului.

ART. 12

Dreptul la actiune prevazut de art. 9 se prescrie in termen de un an de la data la care pagubitul a cunoscut sau ar fi trebuit sa cunoasca dauna si pe cel care a cauzat-o, dar nu mai tirziu de 3 ani de la data savirsirii faptei.

ART. 13

Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile Codului de procedura civila sau, dupa caz, ale Codului de procedura penala.

ART. 14

Dispozitiile prezentei legi se aplica si persoanelor fizice sau juridice straine care savarsesc acte de concurenta neloiala pe teritoriul Romaniei.

Art. 1. - Se aprobă următoarele ordonanțe ale Guvernului emise în temeiul Legii nr. 81/1992 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și autorizarea contractării și garantării unor credite externe:

1. Ordonanța Guvernului nr. 8 din 7 august 1992 pentru numirea membrilor consiliilor de administrație și a cenzorilor Fondurilor Proprietății Private, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 26 august 1992, cu următoarele modificări:

a) Titlul va avea următorul conținut:

"Ordonanță pentru numirea temporară a membrilor consiliilor de administrație și a cenzorilor Fondurilor Proprietății Private"

b) Articolul 1 se elimină.

c) Articolul 2 devine articol unic și va avea următorul conținut:

"Articol unic. - (1) Consiliile de administrație, membrii acestora și cenzorii Fondurilor Proprietății Private numiți prin Ordonanța din 7 august 1992, potrivit anexei, vor funcționa temporar până la numirea noilor consilii de administrație și a cenzorilor de către Parlament, în condițiile prevăzute de art. 8 din Legea privatizării societăților comerciale nr. 58/1991.

(2) Guvernul va înainta Parlamentului propunerile pentru membrii consiliilor de administrație și pentru cenzorii Fondurilor Proprietății Private în cel mult 5 zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României."

d) Se introduce anexa cu următorul conținut:

2. Ordonanța Guvernului nr. 9 din 7 august 1992 privind organizarea statisticii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 25 august 1992, cu următoarele modificări și completări:

a) Articolul 2 alineatul (1) va avea următorul conținut:

"Art. 2. - (1) Statistica publică din România este organizată și coordonată de Comisia Națională pentru Statistică, organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Guvernului."

b) Articolul 3 alineatul (2) va avea următorul conținut:

"(2) Comisia Națională pentru Statistică este autorizată de Guvern să stabilească, în concordanță cu prevederile prezentei ordonanțe, sistemele de indicatori, nomenclatoarele, clasificările, metodologiile, tehnicile de înregistrare și prelucrare, publicarea și difuzarea datelor, astfel încât să se asigure deplina obiectivitate și realitate a cercetărilor și datelor statistice."

c) La articolul 4, în locul alineatelor (2) și (3) care se elimină, se introduce, un nou alineat, cu următorul conținut:

"Pentru asigurarea caracterului obiectiv, transparent și științific al metodologiilor, indicatorilor, nomenclatoarelor, clasificărilor și tehnicilor utilizate în activitatea de statistică, precum și al sistemului de publicații se înființează Consiliul de Orientare a Activității de Statistică, în următoarea componență:

- 4 reprezentanți ai organismelor guvernamentale;
- 4 personalități din învățământul superior de specialitate sau cercetare;
- 3 reprezentanți ai organismelor sindicale;
- 3 reprezentanți ai mijloacelor de informare în masă;
- 2 reprezentanți ai patronatului;
- 2 reprezentanți ai asociațiilor profesionale;

- 1 reprezentant al asociațiilor pentru protecția consumatorilor;
- 1 reprezentant al Băncii Naționale a României. Președintele Comisiei Naționale pentru Statistică este membru de drept."

d) La articolul 4 se introduc trei noi alineate, cu următorul conținut:

"Membrii Consiliului de Orientare a Activității de Statistică sunt numiți de către primul-ministru pentru o perioadă de 2 ani, la propunerea organismelor și instituțiilor respective.

Membrii Consiliului de Orientare a Activității de Statistică beneficiază de o indemnizație de participare la ședință, cu excepția reprezentanților administrației publice.

Comisia Națională pentru Statistică este condusă de un președinte cu rang de secretar de stat, ajutat de un vicepreședinte cu rang de subsecretar de stat."

e) Articolul 4 alineatul 4 va avea următorul conținut:

"Normele metodologice ale Consiliului de Orientare a Activității de Statistică sunt obligatorii pentru Comisia Națională pentru Statistică și aparatul său teritorial, pentru ministere, departamente, servicii publice, organe ale administrației publice locale, regii autonome, societăți comerciale, alți agenți economici de stat sau privați."

f) Articolul 4 alineatul 5 va avea următorul conținut:

"Atribuțiile Comisiei Naționale pentru Statistică și ale Consiliului de Orientare a Activității de Statistică se aprobă prin hotărâre a Guvernului."

g) Articolul 7 va avea următorul conținut:

"Art. 7. - Programul anual al cercetărilor statistice se avizează de către Consiliul de Orientare a Activității de Statistică și se dă publicității, după aprobarea sa de către Guvern."

h) Articolul 19 alineatul (1) va avea următorul conținut:

"Art. 19. - (1) Refuzul, întârzierea transmiterii datelor statistice, comunicarea de date eronate sau incomplete, refuzul de a prezenta organelor de control statistic materialele și evidențele necesare verificării datelor statistice, neaplicarea măsurilor dispuse de organele de control statistic constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 100.000 lei la 500.000 lei."

i) La articolul 19 se introduce, după alineatul (1), un nou alineat, cu următorul conținut:

"(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se constată și amenziile se aplică de către personalul Comisiei Naționale pentru Statistică anume împuternicit pentru aceasta."

Cu modificările și completările adoptate, ordonanța va fi republicată în Monitorul Oficial al României.

3. Ordonanța Guvernului nr. 18 din 21 august 1992 privind încetarea activității Comisiei Naționale pentru Standarde, Metrologie și Calitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 28 august 1992.

4. Ordonanța Guvernului nr. 19 din 21 august 1992 privind activitatea de standardizare în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 28 august 1992, cu următoarele modificări:

a) Articolul 27 va avea următorul conținut:

"Art. 27. - Nerespectarea prevederilor standardelor obligatorii constituie contravenție dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerată infracțiune și se sancționează cu amendă de la 100.000 lei la 500.000 lei pentru persoanele fizice."

b) Articolul 29 alineatul 1 va avea următorul conținut:

"Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către organele de specialitate în domeniu ale administrației publice."

5. Ordonanța Guvernului nr. 20 din 21 august 1992 privind activitatea de metrologie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 28 august 1992, cu următoarele modificări:

a) Articolul 7 alineatul 2 va avea următorul conținut:

"Denumirile, simbolurile și definițiile unităților de măsură legale și ale multiplilor și submultiplilor lor, regulile de formare și utilizare a acestora, factorii de transformare în unități ale sistemului internațional de unități (SI) a unităților de măsură legale care nu fac parte din sistemul internațional de unități (SI) și, după caz, domeniile în care acestea pot fi utilizate se stabilesc prin standarde române."

b) Articolul 29 punctul I rândul întâi va avea următorul conținut:

"I. De la 200.000 lei la 500.000 lei:"

c) Articolul 29 punctul II rândul întâi va avea următorul conținut:

"II. De la 109.000 lei la 300.000 lei:"

d) Articolul 30 va avea următorul conținut:

"Art. 30. - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul din cadrul Biroului Român de Metrologie Legală, împuternicit în acest scop de către directorul general; în cazul constatării unor infracțiuni, organele Biroului Român de Metrologie Legală vor proceda potrivit art. 214 din Codul de procedură penală."

6. Ordonanța Guvernului nr. 21 din 21 august 1992 privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 28 august 1992, cu următoarele modificări și completări:

a) La articolul 2, după propoziția "În sensul prezentei ordonanțe se înțelege", se introduce un text nou, cu următorul conținut:

"- calitate: ansamblul de proprietăți și caracteristici ale unui produs sau serviciu care îi conferă acestuia aptitudinea de a satisface necesitățile exprimate sau implicite;"

b) Articolul 3 propoziția întâi va avea următorul conținut:

"Principalele drepturi ale consumatorilor sunt:"

c) Articolul 5 alineatul 2 va avea următorul conținut:

"Se interzice producerea sau comercializarea produselor falsificate sau contrafăcute"

d) Articolul 10 litera a) va avea următorul conținut:

"a) libertatea de a lua decizii, la achiziționarea de produse și servicii, fără a li se impune în contracte clauze care pot favoriza folosirea unor practici abuzive în vânzare, de natură a influența opțiunea acestora;"

e) Articolul 20 alineatul 2 va avea următorul conținut:

"Informațiile trebuie să fie complete, corecte, precise și explicite și să cuprindă denumirea produsului, marca producătorului, cantitatea, prețul, termenul de garanție sau de valabilitate și, după caz, principalele caracteristici tehnice și calitative, compoziția, eventualii aditivi sau ingrediente folosiți, eventualele riscuri previzibile, contraindicații și modul de utilizare, de manipulare, de conservare sau de păstrare, precum și alte caracteristici ale diferitelor categorii de produse; la produsele alimentare preambalate se menționează și valoarea nutritivă."

f) Articolul 29 alineatul 2 va avea următorul conținut:

"Guvernul poate stabili atribuții în domeniul protecției consumatorilor și pentru alte organe de specialitate ale administrației publice centrale și, respectiv, pentru unele

servicii publice ale ministerelor și ale altor autorități ale administrației publice centrale organizate în județe și în municipiul București."

g) Articolul 33 litera a) va avea următorul conținut:

"a) au cel puțin 3.000 membri și filiale în cel puțin 5 județe;"

h) Articolul 33 litera b) va avea următorul conținut:

"b) sunt organizate astfel:

- la nivel local, se constituie ca asociație;

- la nivel județean, se constituie în federație de asociații provenind din cel puțin 5 localități din județ;

- la nivel central, se constituie în confederație; confederația se formează din cel puțin 10 federații care, pe ansamblu, însumează cel puțin 2.000 membri ai asociațiilor."

i) Articolul 34 va avea următorul conținut:

"Art. 34. - Asociațiile pentru protecția consumatorilor care sunt constituite în scopul apărării intereselor numai ale membrilor lor pot deveni parteneri sociali cu drept de reprezentare în organismele consultative cu rol în domeniul protecției consumatorilor și în care organele administrației publice sunt reprezentate, numai dacă au cel puțin 800 membri."

j) Articolul 38 litera a) va avea următorul conținut:

"a) de a fi sprijinite logistic de către organismele administrației publice centrale și locale, în vederea atingerii obiectivelor lor;"

k) La articolul 38 se introduce o nouă literă, a1), cu următorul conținut:

"a1) de a primi subvenții de la bugetul de stat prin intermediul Oficiului pentru Protecția Consumatorilor;"

l) Articolul 38 litera c) va avea următorul conținut:

"c) de a solicita realizarea de produse și servicii în condiții speciale, în vederea satisfacerii nevoilor consumatorilor handicapați sau de vârstă a treia;"

m) La articolul 38 se introduce o nouă literă, d1), cu următorul conținut:

"d1) de a solicita și de a obține informații asupra prețului și caracteristicilor calitative ale produselor sau serviciilor, de natură a ajuta la luarea unei decizii asupra achiziționării acestora;"

n) La articolul 38 se introduc două noi litere, g1) și g2), cu următorul conținut:

"g1) de a iniția acțiuni proprii, în vederea identificării cazurilor în care agenții economici nu respectă drepturile consumatorilor prevăzute de lege, și de a sesiza, în cadrul unei proceduri de urgență, organele de specialitate ale administrației publice abilitate să acționeze în domeniul protecției consumatorilor;

g2) de a putea participa la acțiuni de supraveghere pe piață, împreună cu organele administrației publice abilitate să acționeze în domeniul protecției consumatorilor."

o) Articolul 55 va avea următorul conținut:

"Art. 55. - Prevederile prezentei ordonanțe se completează cu dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu excepția celor din art. 25-27 din acea lege, ale Codului penal și ale Codului de procedură penală."

Cu modificările și completările adoptate, ordonanța va fi republicată în Monitorul Oficial al României.

7. Ordonanța Guvernului nr. 27 din 26 august 1992 privind unele măsuri pentru protecția patrimoniului cultural național, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 28 august 1992, cu următoarele modificări:

a) Articolul 1 va avea următorul conținut:

"Art. 1. - Până la adoptarea prin lege a unor reglementări speciale privind protejarea patrimoniului cultural național, persoanele fizice sau juridice deținătoare, cu orice titlu, a unor bunuri culturale mobile sau imobile au obligația de a le păstra și conserva."

b) Articolul 2 alineatul 2 va avea următorul conținut:

"În ce privește bunurile mobile, până la apariția legii speciale, calitatea de bun aparținând patrimoniului cultural național poate fi atestată, la solicitarea deținătorului, prin expertiză de către specialiști desemnați în acest scop. Pentru situații de contraexpertiză sau atunci când nu există specialiști la oficii, desemnarea specialiștilor se face de Comisia Muzeelor și Colecțiilor și de Ministerul Culturii."

c) Articolul 5 alineatul 1 va avea următorul conținut:

"Scoaterea din țară a bunurilor culturale mobile, temporar sau definitiv, de către persoane fizice sau juridice, se poate face numai cu prezentarea la unitățile vamale a adeverinței eliberate de oficiul local pentru patrimoniul cultural național de pe raza de domiciliu al solicitantului, în conformitate cu prevederile stabilite prin normele Ministerului Culturii și Comisiei Muzeelor și Colecțiilor."

d) La articolul 5 se introduce un nou alineat, cu următorul conținut:

"Până la apariția legii speciale, este interzisă scoaterea definitivă din țară a bunurilor culturale mobile, aparținând patrimoniului cultural național, cu excepția creației artistice curente."

e) La articolul 6 alineatul 1 se elimină litera c).

f) Articolul 7 alineatul 2 va avea următorul conținut:

"Direcția monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice, ca organ operativ al Comisiei Naționale a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, își exercită competențele în teritoriu prin specialiștii desemnați în acest scop."

g) Articolul 8 se elimină.

h) Articolul 9 va avea următorul conținut:

"Art. 9. - Constituie contravenții următoarele fapte dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) trecerea peste frontieră sau încercarea de trecere peste frontieră fără autorizație a bunurilor aparținând patrimoniului cultural național;

b) trecerea peste frontieră fără autorizație a bunurilor culturale mobile care nu aparțin patrimoniului cultural național, susceptibile a face parte din acesta.

Contravenția prevăzută la lit. a) se sancționează cu amendă de la 500.000 lei la 1.000.000 lei, iar cea de la lit. b) se sancționează cu amendă de la 100.000 lei la 500.000 lei."

Art. 2. - Se respinge Ordonanța Guvernului nr. 25 din 24 august 1992 privind calitatea în construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 august 1992, având în vedere că depășește sfera de competență a Guvernului stabilită prin Legea nr. 81/1992 și conține prevederi care încalcă art. 72 alin. (3) lit. f) și art. 114 alin. (1) din Constituție, urmând ca materia reglementată prin această ordonanță să facă obiectul unui proiect de lege care să fie examinat cu prioritate de Parlament.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1. - Prezenta lege are drept scop protectia, mentinerea si stimularea concurentei si a unui mediu concurential normal, în vederea promovării intereselor consumatorilor.

Art. 2. - (1) Dispozitiile prezentei legi se aplică actelor si faptelor care au sau pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurentei săvârșite de:

a) agenti economici sau asociatii de agenti economici persoane fizice sau juridice - de cetățenie, respectiv de nationalitate română sau străină, denumiti în continuare agenti economici;

b) organele administratiei publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin reglementările adoptate, intervin în operatiuni de piață, influentând direct sau indirect concurența, cu exceptia situatiilor când asemenea măsuri sunt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.

(2) Când agentii economici, determinati conform alin. (1) lit. a), participă la o grupare realizată pe cale conventională prin acord, înțelegere, pact, protocol, contract si altele asemenea, fie ea explicită, publică ori ocultă, secretă, dar fără personalitate juridică si indiferent de formă - antantă, coalitie, grup, bloc, federatie si altele asemenea -, pentru actele si faptele prevăzute la alin. (1), săvârșite în cadrul participării la o asemenea grupare, dispozitiile prezentei legi se aplică fiecărui agent economic, ținând seama de principiul proportionalității.

(3) Dispozitiile prezentei legi se aplică actelor si faptelor prevăzute la alin. (1), când sunt săvârșite pe teritoriul României, precum si celor săvârșite în afara teritoriului țării, atunci când produc efecte pe teritoriul României.

(4) Prezenta lege nu se aplică:

a) pieteii muncii si relatiilor de muncă;

b) pieteii monetare si pieteii titlurilor de valoare, în măsura în care libera concurență pe aceste piete face obiectul unor reglementări speciale.

Art. 3. - Administrarea prezentei legi si punerea ei în aplicare sunt încredintate Consiliului Concurentei, ca autoritate administrativă autonomă, investită în acest scop, în conditiile, modalitățile si limitele stabilite prin dispozitiile ce urmează.

Art. 4. - (1) Preturile produselor si tarifele serviciilor si lucrărilor se determină în mod liber prin concurență, pe baza cererii si ofertei. Preturile si tarifele practicate în cadrul unor activități cu caracter de monopol natural sau al unor activități economice, stabilite prin lege, se stabilesc si se ajustează cu avizul Ministerului Finantelor Publice, cu exceptia celor pentru care, prin legi speciale, sunt prevăzute alte competente.

(2) În sectoarele economice sau pe pietele unde concurența este exclusă sau substantial restrânsă prin efectul unei legi sau datorită existentei unei pozitii de monopol, Guvernul

poate, prin hotărâre, să instituie forme corespunzătoare de control al preturilor pentru o perioadă de cel mult 3 ani, care poate fi prelungită succesiv pe durate de câte cel mult un an, dacă împrejurările care au justificat adoptarea respectivei hotărâri continuă să existe.

(3) Pentru sectoare economice determinate și în împrejurări excepționale, precum: situații de criză, dezechilibru major între cerere și ofertă și disfuncționalitate evidentă a pieței, Guvernul poate dispune măsuri cu caracter temporar pentru combaterea creșterii excesive a preturilor sau chiar blocarea acestora. Asemenea măsuri pot fi adoptate prin hotărâre pentru o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă împrejurările care au determinat adoptarea respectivei hotărâri.

(4) Interventia Guvernului în situațiile prevăzute la alin. (2) și (3) se face cu avizul Consiliului Concurenței.

CAPITOLUL II

Practici anticoncurențiale

Art. 5. - (1) Sunt interzise orice înțelegeri exprese sau tacite între agenții economici ori asociațiile de agenți economici, orice decizii luate de asociațiile de agenți economici și orice practici concertate, care au ca obiect sau au ca efect restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia, în special cele care urmăresc:

- a) fixarea concertată, în mod direct sau indirect, a preturilor de vânzare ori de cumpărare, a tarifelor, a rabaturilor, a adaosurilor, precum și a oricăror alte condiții comerciale;
- b) limitarea sau controlul producției, distribuției, dezvoltării tehnologice ori investițiilor;
- c) împărțirea pietelor de desfacere sau a surselor de aprovizionare, pe criteriu teritorial, al volumului de vânzări și achiziții ori pe alte criterii;
- d) aplicarea, în privința partenerilor comerciali, a unor condiții inegale la prestații echivalente, provocând în acest fel, unora dintre ei, un dezavantaj în poziția concurențială;
- e) conditionarea încheierii unor contracte de acceptare de către parteneri a unor clauze stipulând prestații suplimentare care, nici prin natura lor și nici conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;
- f) participarea, în mod concertat, cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;
- g) eliminarea de pe piață a altor concurenți, limitarea sau împiedicarea accesului pe piață și a libertății exercitării concurenței de către alți agenți economici, precum și înțelegerile de a nu cumpăra de la sau de a nu vinde către anumiți agenți economici fără o justificare rezonabilă.

(2) Pot fi exceptate de la interdicția stabilită la alin. (1) înțelegerile, deciziile luate de asociațiile de agenți economici sau practicile concertate care îndeplinesc cumulativ

conditiile prevăzute la lit. a)-d) si una dintre conditiile prevăzute la lit. e), după cum urmează:

a) efectele pozitive prevalează asupra celor negative sau sunt suficiente pentru a compensa restrângerea concurenței provocată de respectivele înțelegeri, decizii luate de asociatiile de agenti economici sau practici concertate;

b) beneficiarilor sau consumatorilor li se asigură un avantaj corespunzător celui realizat de părțile la respectiva înțelegere, decizie luată de către o asociatie de agenti economici sau practică concertată;

c) eventualele restrângeri ale concurenței sunt indispensabile pentru obtinerea avantajelor scontate, iar prin respectiva înțelegere, decizie luată de către o asociatie de agenti economici sau practică concertată părților nu li se impun restrictii care nu sunt necesare pentru realizarea obiectivelor enumerate la lit. e);

d) respectiva înțelegere, decizie luată de o asociatie de agenti economici sau practică concertată nu dă agentilor economici sau asociatiilor de agenti economici posibilitatea de a elimina concurența de pe o parte substantială a pieței produselor ori serviciilor la care se referă;

e) înțelegerea, decizia luată de o asociatie de agenti economici sau practica concertată în cauză contribuie ori poate contribui la:

1. ameliorarea producției ori distribuției de produse, executării de lucrări ori prestărilor de servicii;

2. promovarea progresului tehnic sau economic, îmbunătățirea calității produselor si serviciilor;

3. întărirea pozițiilor concurențiale ale întreprinderilor mici si mijlocii pe piata internă;

4. practicarea în mod durabil a unor preturi substantial mai reduse pentru consumatori.

(3) Regimul exceptării sub formă de dispensă, al deciziei de acordare a acesteia, termenele, informatiile de prezentat, durata si conditiile dispensei se stabilesc de către Consiliul Concurenței, prin regulamente si instructiuni. Beneficiul exceptării prevăzut la alin. (2) se acordă prin decizie a Consiliului Concurenței pentru cazuri individuale de înțelegeri, decizii luate de asociatii de agenti economici sau practici concertate si se stabileste prin regulamente ale Consiliului Concurenței pentru cazurile de exceptare pe categorii de înțelegeri, decizii ale asociatiilor de agenti economici sau practici concertate. Agentii economici sau asociatiile de agenti economici pot solicita Consiliului Concurenței dispensă, probând îndeplinirea condițiilor stabilite la alin. (2).

(4) Categoriile de înțelegeri, deciziile luate de asociatiile de agenti economici si practici concertate, exceptate prin aplicarea prevederilor alin. (2), precum si conditiile si criteriile de încadrare pe categorii de acordare si de retragere a beneficiului exceptării se stabilesc de Consiliul Concurenței, prin regulament.

(5) Înțelegerile, deciziile luate de asociatiile de agenti economici si practicile concertate care se încadrează în vreuna dintre categoriile exceptate prin aplicarea prevederilor alin. (2) si stabilite prin prevederile alin. (3) sunt considerate legale, fără obligatia notificării sau obtinerii unei decizii din partea Consiliului Concurenței. Agentii economici sau asociatiile de agenti economici, care se prevalează de beneficiul exceptării

pe categorii, sunt tinuti să facă dovada îndeplinirii condițiilor și criteriilor prevăzute la alin. (3) și (4).

(6) Deciziile de acordare a dispenselor pentru înțelegeri, decizii ale asociațiilor de agenți economici ori practici concertate, emise în aplicarea prevederilor alin. (3), vor prevedea data de la care se aplică, durata pentru care este acordată dispensa, precum și condițiile și obligațiile ce trebuie respectate de către beneficiari.

(7) Dispensa acordată conform alin. (6) pentru o înțelegere, decizie luată de o asociație de agenți economici ori practică concertată poate fi reînnoită, la cerere, dacă sunt satisfăcute în continuare condițiile cerute, și poate fi revocată dacă condițiile în care a fost acordată nu mai corespund; decizia de acordare a dispensei este nulă dacă a fost acordată pe baza unor informații false, inexacte ori incomplete în raport cu cele solicitate.

Art. 6. - Este interzisă folosirea în mod abuziv a unei poziții dominante detinute de către unul sau mai mulți agenți economici pe piața românească ori pe o parte substanțială a acesteia, prin recurgerea la fapte anticoncurențiale, care au ca obiect sau pot avea ca efect afectarea activității economice ori prejudicierea consumatorilor. Asemenea practici abuzive pot consta, în special, în:

a) impunerea, în mod direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau de cumpărare, a tarifelor ori a altor clauze contractuale inechitabile și refuzul de a trata cu anumiți furnizori sau beneficiari;

b) limitarea producției, distribuției sau dezvoltării tehnologice în dezavantajul utilizatorilor ori consumatorilor;

c) aplicarea, în privința partenerilor comerciali, a unor condiții inegale la prestații echivalente, provocând în acest fel, unora dintre ei, un dezavantaj în poziția concurențială;

d) conditionarea încheierii unor contracte de acceptare, de către parteneri, a unor clauze stipulând prestații suplimentare care, nici prin natura lor și nici conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;

e) practicarea unor prețuri excesive sau practicarea unor prețuri de ruinare, în scopul înlăturării concurenților, sau vânzarea la export sub costul de producție, cu acoperirea diferentelor prin impunerea unor prețuri majorate consumatorilor interni;

f) exploatarea stării de dependentă în care se găsește un alt agent economic față de un asemenea agent sau agenți economici și care nu dispune de o soluție alternativă în condiții echivalente, precum și ruperea relațiilor contractuale pentru singurul motiv că partenerul refuză să se supună unor condiții comerciale nejustificate.

Art. 7. - (1) Dacă, prin măsurile luate și prin sancțiunile aplicate de Consiliul Concurenței, conform prevederilor cap. IV-VI, unui agent economic abuzând de poziția sa dominantă, nu se obțin restabilirea situației și prevenirea repetării abuzului, Consiliul Concurenței, pentru motiv de afectare gravă a unui interes public major, poate cere Curții de Apel București să ordone măsurile adecvate pentru lichidarea poziției dominante pe piață a acestuia, instanța judecătorească putând dispune, după caz:

a) invalidarea unor contracte sau a unor clauze contractuale prin intermediul cărora se exploatează abuziv poziția dominantă;

b) invalidarea actului sau a actelor de realizare a unei concentrări creatoare de poziție dominantă, chiar atunci când prin actul sau actele juridice în cauză s-ar fi constituit o nouă persoană juridică;

c) limitarea sau interdicția accesului pe piață;

d) vânzarea de active;

e) restructurarea prin divizare a agentului economic.

(2) Consiliul Concurenței trebuie să specifice, prin trimitere la textul legal, măsura sau măsurile ce solicită a fi ordonate de instanță, fără a putea cere luarea, în cazul dedus judecătii, a oricăreia dintre ele ori a tuturor, iar instanța neputând dispune o altă măsură decât cea sau cele la care se referă cererea.

(3) Instanța judecătorească va putea ordona una sau mai multe dintre măsurile prevăzute la alin. (1) numai sub condiția să fie evitată orice creștere a preturilor din această cauză sau afectarea executării de către agentul economic a obligațiilor asumate față de terți.

(4) Se consideră interes public major, motivând cererea Consiliului Concurenței pentru dispunerea de măsuri extreme dintre cele prevăzute la alin. (1), securitatea publică, pluralitatea de agenți economici independenți, bunăstarea consumatorilor și regulile prudentiale. Sarcina probei afectării grave a unui interes public major incumbă Consiliului Concurenței.

(5) Împotriva sentinței Curții de Apel București, sesizată conform alin. (1), pot introduce recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție Consiliul Concurenței și agenții economici supuși măsurilor dispuse prin aceasta.

Art. 8. - (1) Prevederile art. 5 nu se aplică în cazul agenților economici sau grupărilor de agenți economici la care cifra de afaceri pentru exercitiul financiar precedent recurgerii la comportamente susceptibile a fi calificate practici anticoncurențiale nu depășește un plafon stabilit anual de către Consiliul Concurenței și:

- cota de piață totală a agenților economici implicați în înțelegerea, decizia asociației de agenți economici sau practica concertată nu depășește 5% pe nici una dintre piețele relevante afectate, în cazul înțelegerilor, deciziilor luate de asociațiile de agenți economici sau practicilor concertate dintre agenții economici concurenți; sau
- cota de piață a fiecărui agent economic implicat în înțelegerea, decizia asociației de agenți economici sau practica concertată nu depășește 10% pe nici una dintre piețele relevante afectate, în cazul înțelegerilor, deciziilor luate de asociațiile de agenți economici sau practicilor concertate dintre agenții economici care nu sunt concurenți*).